

OSOGUNEKO ERAKASKERA

1998-99ko IKHAS-URTEA.

① ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS. GAIA.

- 1. Zer arrazunak du idazlaririk?
- 2. Nola hedatzen du arrazun hori? Eman ikhas bilerak!
- 3. Nola bururatzen du idazker. Zer bururapen eman diezake?

BADAKIGU ESKUARA 4

Hori zertaratuak giren, eta itxura guzien arabera tarrapatan ari dugu eskuara, gure ontasan ederra, eskualdunen bethidanikako mintzaia galtzen edo galtzerat uzten. Hitz asko eta asko baditugu holaxet galdurik. Hala nola gorago aipatu ditugun hitzak. Bortharentzat arbasoek erraiten zuten *athea*; bankarentzat *alkia*; oraino ere izen horrek anhitz herritan badirau. Noiz arte?

Eta holako zenbat hitz ez ditugu ari ahanzten? Erdi trufaz entzun dut asko aldiz Donibane-Ziburuko aldean *zulia* deitzen dutela *ponta*; oilaskoa, *pouleta*; eta holako bertze bitzikeria... Bainan ez dugu zeren guk donibandarez trufa. Lapurdi guzian, ba eta ere Garazin eta Xuberoan sarthua da eta orotan hedatzen ari *franximantaria*. Ez naski orotan bardin; bainan orotan sobera... Banuke, sail huntarik hasiz geroz, zortzi astez erran ahal-a, eta gehiago; xehetasun handitan sarthu gabe halere! Xehatzen hasiz geroz, non geldit? Egungotzat bedizan¹⁸ aski.

Gerokoak gero, egun erran nahi nuena hau da: erhotzen naiz, aditzen dudatcan askoren ahotik: «badakigu eskuara; gu eskualdunak gira; ez dugu eskuararen ikaste beharririk».

Hori bera igortzen zeraukun egun zortzi hemenxet eman izan dugun letraren egileak. Alta haren eskuarak bazuen zuenaren beharra! Xutik doi-doia zagoken, maingu¹⁹ bat eskasen gainean²⁰ dagon bezala.

③ ADITZ IKASKUNTZA

- 31. Banuke
- 32. Igortzen zeraukun
- 33. Badakigu
- 34. Zagoken
- 34. Dagon.

31. UKAN. Conditionnel présent ① C.D.S. ② C.D.P.

① Nik nuke = je l'aurais	② Ni nituzke = je les aurais
Hik huke (m. f.) tu l'aurais	H. hituzke = tu les aurais
Zuk zinke = vs l'auriez	Z. zinituzke =
Harek huke = il l'aurait	H. lituzke =
Guk ginuke = us l'aurions	G. ginituzke =
Zuk zinukete = vs l'auriez	Z. zinituzkete =
Heiek hukete = ils l'auraient	H. lituzkete = etc.

32. UKAN. Conj. à dble epl. Indicatif Imparfait.

C.D.S.	Guri = à nous	C.I.P.
Zuk zinukun = zinerukun = vous nous l'auriez		
Harek zankun = zerukun = il nous l'avait		
Zuk zinukuten = zinerukuten = vous nous l'auriez		
Heiek zankuten = zerukuten = ils nous l'avaient		
C.D.P.	Guri = à nous	C.I.P.

Zuk zinazbigun = vous nous les auriez
Harek zanzbigun = il nous les avait
Zuk zinazbiguten = vs nous les auriez
Heiek zanzbiguten = ils nous les avaient

OUR MÉMOIRE = ORHOITZAPENETAKO.

IRAUN = DURER. Conjugaison forte ou synthétique.

PRÉSENT.	IMPARFAIT
Je dure = diraut	Je durais = Nirauen
Tu dures (m) = dirauk	Tu durais } = Hirauen
Tu dures (f) = dirau	- " - } =
Vs dures = dirauzue	Vs duriez = Zinirauen
Il dure = dirau	Il durait = Zinirauen
Ns dures = dirauzue	Ns durions = Ginirauen
Vs dures = dirauzue	Vs duriez = Zinirauten
Pl. durent = diraute	Il durait = Zirauten

IRAUN. Verbe déponent = On appelle déponents, certains verbes qui ont les caractéristiques des verbes transitifs mais qui ont un sens intransitif; ex urakirikizten du = l'ennemi bout. gertak dirauen, tant que dure la guerre, giette pluit à assez dure = aski irau du euri husek.

DEPONENT, ENTE. adj. (lat deponens, p. pr. de deponere « quitter, déposer », le verbe ayant « déposé ».

probleme le sens passif 1520) Se dit d'une catégorie de verbes latins (ou basques), qui n'ont pas de forme active mais une forme passive à sens actif. Verbes certains déponents, qui ne sont déponents qu'à la série du supin, celle du présent ayant la forme active.